

Aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken
afdeling Algemeen Bestuurlijke-Juridische Zaken
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Assen, 19 augustus 2025

Betreft: Reactie concept Regeling 'militair luchthavenluchtverkeer op overige
burgerluchthavens van nationale betekenis'

Geachte heer Tieman,

Hierbij geven wij, de Natuur en Milieufederaties van Groningen en Drenthe, Vereniging Natuurmonumenten, Stichting Het Groninger Landschap en Stichting Het Drentse Landschap onze gezamenlijke reactie op het concept van de Regeling 'militair luchthavenluchtverkeer op overige burgerluchthavens van nationale betekenis'. Wij hebben bezwaren tegen de conceptregeling, omdat zij Groningen Airport Eelde (GAE) openstelt voor ongelimiteerd militair verkeer. Dit vormt een bedreiging voor zowel het grote aantal beschermde natuurgebieden en soorten als het woon- en leefmilieu in de nabijheid van de luchthaven. In het navolgende lichten wij onze bezwaren nader toe.

Onbeperkte militaire luchtvaart mogelijk

Op 19 maart jl. hebben wij onze zienswijze gegeven op het ontwerp Luchthavenbesluit Eelde. Aangezien in de conceptregeling voor militaire luchtvaart inhoudelijk geen koppeling wordt gemaakt met dit Luchthavenbesluit, zijn de in het Luchthavenbesluit opgenomen beperkingen in de openingstijden van de luchthaven en de grenswaarden voor geluid en voor externe veiligheid niet van toepassing op militair luchtverkeer.

Dit betekent dat de voorliggende Regeling gebruik van GAE voor militaire luchtvaart nagenoeg onbeperkt mogelijk maakt. Wij vinden dit ongewenst vanwege de eventuele negatieve effecten op de natuur en de woon- en leefomgeving.

De enige beperking waarin de Regeling voorziet is dat de exploitant van de luchthaven niet verplicht is les- en oefenvluchten met straalvliegtuigen en grote vliegtuigen en vluchten met jachtvliegtuigen toe te laten. De Regeling voorziet echter niet in een verbod voor deze typen vluchten.

De conceptregeling brengt ook geen beperking aan in het aantal vliegbewegingen van de militaire luchtvaart dat moet worden toegelaten op de luchthaven. De schattingen van het aantal vliegbewegingen per jaar van het Ministerie van Defensie in de toelichting op de Regeling zijn namelijk niet vertaald in de Regeling zelf.

Onderbouwing ontbreekt

Naar onze mening is de Regeling ook onzorgvuldig tot stand gekomen. Niet alleen de juridische regeling zelf, ook de bijbehorende onderbouwing is heel mager. In de toelichting ontbreekt een afweging van belangen. Ook is er geen afweging gemaakt met andere alternatieven. Het toelaten van onbeperkt militair medegebruik is op geen enkele manier gemotiveerd.

Effecten onduidelijk

Verder zijn de effecten van het militair luchtverkeer met van het burgerluchtverkeer afwijkende typen vliegtuigen niet beschreven in de stukken bij de Regeling noch in de stukken bij het ontwerp Luchthavenbesluit. Onduidelijk is daardoor of de vliegbewegingen van de militaire luchtvaart leiden tot een uitbreiding van de vergunde geluidruimte of moeten passen binnen de grenswaarden voor geluid. Daarbij komt dat, wanneer de vergunde geluidruimte niet met ander verkeer wordt vol gevlogen, elke militaire vliegbeweging voor extra geluidoverlast zorgt.

Op zijn minst zijn nieuwe geluidberekeningen noodzakelijk om de effecten op onder meer de beschermde Natura 2000- en NNN-gebieden en soorten in de omgeving van het vliegveld te bepalen. Extra geluid kan leiden tot verstoring van de talrijke overwinterende en broedende vogels in De Onlanden en het Leekstermeer, het Zuidlaardermeer en het Fochteloërveen.

Ook zijn stikstofberekeningen noodzakelijk om de effecten op de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden Drentsche Aa en Fochteloërveen te bepalen.

In strijd met natuurvergunning

Tenslotte maakt de Regeling gebruik van de luchthaven mogelijk dat in strijd is met de huidige natuurvergunning (uit 2009). In deze natuurvergunning is namelijk geen rekening gehouden met militair verkeer.

Conclusie

Concluderend maken wij bezwaar tegen het feit dat de voorliggende Regeling onbeperkt ruimte biedt voor militaire luchtvaart op vliegveld Eelde. Wij zijn van mening dat de effecten van dit voornemen om militair gebruik van het vliegveld toe te staan onderzocht moeten worden, zodat een onderbouwd besluit kan worden genomen. Daarbij dienen er wel degelijk beperkingen te worden opgelegd aan militaire luchtvaart op GAE. Het militair luchtverkeer moet passen binnen de in het ontwerp Luchthavenbesluit vergunde geluidruimte. Eventuele toestemming voor militair luchtverkeer dient daarom in nauwe samenhang met het Luchthavenbesluit Eelde geregeld te worden. Voor noodsituaties is deze regeling niet noodzakelijk, omdat voldoende waarborgen in wet- en regelgeving zijn ingebouwd om het gebruik van de luchthaven dan mogelijk te maken.

Hoogachtend,

mede namens Natuur en Milieufederatie Groningen, Vereniging Natuurmonumenten,
Stichting Het Groninger Landschap en Stichting Het Drentse Landschap

Reinder Hoekstra,

Directeur bestuurder Natuur en Milieufederatie Drenthe

Hertenkamp 6, 9401 HL ASSEN, 0592-311150 www.nmfdrenthe.nl